

NAPREJ

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.Letnik V., št. 9.
Četrtna številka „NAPREJA“
izhaja kot tednik**LJUDSKI GLAS****Glasilo Kmetско-delavske zveze.**

Stane letno 42— Din, mesečno 3-50 Din.

Dokument sramote.

Prejeli smo z dežele dokument, kakor so ga te dni iz golouhovskega Mari-bora razposlali na vse naše organizacije v sramoten dokaz, kako nizko more pasti celo v krogih, ki hočejo biti socialistični, čut moralne odgovornosti in človeškega dostojanstva, če se pustijo nezavedni člani kake organizacije hipnotično izrabljati kot lestevica, po kateri plezajo mandator lačni demagogi do svojega cilja. S tem, da to volilno histerijo objavimo, smo storili prav za prav vse in lahko bi mirno prepustili našemu zavednemu kmetско-delavskemu ljudstvu in poštenemu mariborskemu proletariatu, da izreče svoj »fej!« i n končno obsodbo. A vseeno si ne moremo kaj, da bi še enkrat in kategorično ne ponovili besed iz zadnjega »Ljudskega Glasu«, ko smo objavili sličen dokument par ljubljanskih golouhovskih priganjačev (dr. Koruna, Filipa Uratnika in strokovnega tajnika Golmajerja). Te besede: da se naj takoj iz naših vrst odstrani oni, ki se strinja z zaviljanji in zmerjajočimi podlostmi v teh dokumentih, kdor pravi, da se je treba s sramotilkami namesto z dokazovalnimi trditvami, kakor smo jih mi vajeni, uveljaviti v volilnem boju in kdor meni, da je to tudi pot, da se povrne proletariatu vera v njegovo poštenje in organizacijo.

Od vseh strani so se zaleteli v našo stranko razočarani advokati, kompromisarski diplomati, pred buržoaznimi ministri klečeplazeči bivši boljševiki, nagra-

darji, iz stranke vrženi poslanci in voditelji, da jo zaduše in pokopljejo v gnoju laži in psov. Udrihajo vseppek po dobrem, očitajo ji njeno železno doslednost, samostojnost in načelno čistost, v kateri ne rastejo cvetke lenim požeruhom, begajo članstvo in organizacije, skušajo vire, iz katerih se ta stranka s trudom vzdržuje, vire, ki potekajo po kapljicah iz žepov malih kmetških, industrijskih in duševnih delavcev, pripisati meščanskemu podkupovanju, dočim izdajajo sami nerazumljive stotisočake za nov tisk in za volilno kampanjo, sleparijo ljudstvo, da so odpadle vse organizacije od stranke, dočim je izmed vseh doslej le ena odpadla, v drugi pa se je po zaslugi delavske zavednosti odpad ponesrečil in se nam priključujejo že organizacije, ki so jih imeli tisti ljudje sami doslej v svojih pesteh.

In kjer ne zaleže gonja proti načelu in organizaciji, tam si izbirajo žrtve med osebami, ki jim ne morejo nič drugega očitati, nego da so lopovske — in to brez navedbe dokazov! Bernot, Bernot in Bernot — to je danes razdiralna, »idejna« parola teh razdiračev, skoro edina parola, kakor da bi poleg našega sodruga tajnika v resnici ne imel v naši stranki nihče več odločilne besede, delavci, kakor da bi bili vi vsi od enega človeka podkupljena in v zabitost zavedena banda nemiselnih lumpenproletarcev! Delavci, to trdijo danes o vas advokati, diplomati, nagradarji, z nagradami in boljšim kruhom

Izhaja razen ponedeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravnništvo: Ljubljana, Franciška ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 15 Din, za inozemstvo 25 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 1 Din.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštne proste.

podkupljene eksistence, zavrženi poslanci, ki so vašo stranko osleparili za svoje obveznosti, dočim ste jih vi zvesto izpolnjevali, in socialpatriotski in kompromis-boljševiški voditelji!

Delavci, pokažite, da ste se v enem letu bojevanja za lastno misel in čisti socializem že naučili ločiti, kdo je zaveden in kdo je nezaveden, kdo je lopov in kdo poštenjak! Mi bomo dali priliko vsem, ki se strahopetno skrivajo za hrbte mladih fantičev, da dokažejo čisto natančno, kakšni lopovi so delali do tega dne z vami v dosego našega skupnega cilja in vas niso zapustili, ko je bilo vaše trpljenje največje. Delavec, kmetско ljudstvo, preberi dokument, ki ti ga tukaj podajamo, premisli ga, daj ga vsakomur brati, ki še cinca in ne ve, kje je poštenje doma in — sodi!!!

To je dokument, ki nismo na njem izpremenili niti vejice:

**Oblastna organizacija SPJ in KDZ
v Mariboru.**

Cenjeni sodrug!

Bližamo se dnevu volitev, ki nam bodo prinesle prav lepe uspehe, ker je razpoloženje za našo stranko povsod izborna.

Kandidatno listo smo že vložili in je bila povsod navdušeno sprejeta. Na njej so večinoma delavci in kmetje, ki so poznani kot naši zvesti sobojevniki.

Tudi Vam sporočamo, da je naša kandidatna lista plod sporazuma med

A. L.: Zaplotnikov Francelj v službah Sherlocka Holmesa.

(Prosto po Hugonu Vavrisu.)

(Dalje.)

Toreador Diego Rodriguez je bil resnično dečko in pol, strašno uren in obraten. Že se je tolikokrat zdelo, da ga razjarjen bik nabode na roge in vrže visoko pod nebo. Tedaj je Francelj raztegnil oči in usta nastežaj — kar ni bilo nikakor na način, kralj Alfonz XIII. je delal pravtako — in pomagal z raznimi gibi rok, nog, da celega telesa sešnoru Rodriguezu v zagatah, popolnoma tako, kakor je to navada pri gledalcih na kegljišču ali pri nogometu. V nekem posebno napetem trenutku je stisnil Sherlocku Holmesu roko s tako močjo, da je ta nosil potem teden dni črno roko.

Toda don Diego Rodriguez se ni pustil. Zadnjo sekundo je vedno srečno ušel biku bodisi da jo je v elegantnem skoku zakrožil preko njegovega hrbta ali glave, bodisi da se mu je izmuznil pod trebu-

hom. Bik je bil vedno strašno presenečen in od začudenja in navadno raztegnil dolgo glavo in še predno je prišel do zavesti, mu je torero bliskovito zapičil svoj britki meč pod levo lopatico naravnost v srce. Bik se je vzpel, z vso težo padel zopet na tla, se prevrnil na hrbet, pobrcal z nogami in izpustil svojo dušo.

Take stvari Špance silovito navdušijo. Nepopisna, oglušujoča nevihta ploskanja razlega v treni po vsaki taki umetni usmrtitvi bika. Vse vzklika in vpije: »Bravoooo!«

Francelj je moral vstati in vliudno pomahati z roko globoko se priklanjajočemu toreru.

Za trenutek so spustili v areno novega bika in na ta način jih je don Diego Rodriguez položil vseh petnajst. Zadnji bik je bil posebno divji in je prskal kakor brez pameti. Skakal je, trkal, sopel, pihal, riul, ril z glavo po pesku, žvižgal z repom kakor z bičem in izvajal vse sorte umetnosti iz kota v kot arene. Sherlock Holmes je zašepetal Zaplotniku, da so živali gotovo nasuli paprike v nozdrvi, ker je vsa iz sebe. Toda niti tega se ni don

Diego Rodriguez ustrašil, temveč ga je premagal kakor vse druge. Potem pa se je nastala prava ploha vpitja, ploskanja, rože, denarnice, ure, klobuki, plašči, čevlji in cigare so deževale v areno. Španci in Španjolke so od navdušenja zmetali v znak priznanja toreru na glavo vse, kar so le količkaj mogli pogrešati. Dame bi bile najraje same skočile v areno.

Francelj je splošno občudoval Španjolke, ki so pravo nasprotje naših žen, divje, ognievite, njih pogledi bodejo kakor želo sršena. Vse, od desetih pa do matrone petdesetih let, so bile smrtno zaljubljene v torera. Nekaj se jih je po borbi prerilo na hodnik h garderobi, kjer so se vrgle na dona Rodriguez, ga poljubovale, objemale, mu rezale gube, kose obleke, pentelj in sploh vsega, kar se rezati da. To noč je marsikatera Madridčanka zaspala s kosom obleke ali torerovim gumbom na ustnih.

V sobani, kjer je hotel kralj v avdijenci sprejeti Rodriguez, in mu pripeti na prsa velekriz reda zlatega petelina, se je zbrala med tem odlična družba državnikov, politikov, igralcev in drugih po-

vsem razrednim delavstvom v štajerski oblasti. Z nami pojdejo vsi rudarji v Laškem in brežiškem okraju, v Savinjski dolini, v Šoštanju — Velenju itd. sploh ves oni del socialističnega proletariata, ki se je bil pred dvema leti ločil. Zavedno delovno ljudstvo je spoznalo, da naša oblastna organizacija prav dela, da smo res socialisti in zato sklenilo iti v enotno fronto z nami.

Sklenili smo volilni sporazum z razredno zavednim socialističnim ljudstvom v celi Štajerski. To nam bo prineslo velike uspehe, in tega se boste tudi Vi gotovo veselili.

Samo en izdajalec se je našel, ki ni hotel sporazuma, ki ni hotel enotnosti, to je Bernot v Ljubljani, ki je delal ves čas proti sporazumu in ki nas sedaj v »Napreju« lažnjivo in prostaško napada. Vedeti morate, da so celjski sodruzi bili sklenili, kakor razvidite iz pisma, ki smo ga objavili v zadnji »Enakosti«, da pojdejo tudi z nami, Bernot pa je rekel v Ljubljani »ne! jaz nočem sporazuma, mi moramo naprej cepiti! Samo jaz bom komandiral in nihče drugil!« Zbral je par kimovcev okrog sebe in ti so na njegovo komando sklenili, da bodo delali proti socializmu, proti enotni fronti, proti sporazumu med socialističnim proletariatu. Vsled tega so ga zapustile že skoro vse organizacije in najstarejši sodruzi. Izstopili so iz njegove pokrajinske organizacije dr. Korun, Uratnik, Svetek, Golmajer itd. Ti bodo izdajali sedaj nov list proti Bernotovim norijam in delali na to, da se ves proletarijat združi. *Izdajniško delo Bernota, o katerem se ne ve, odkod dobiva denar za njegov skozinsko falirani »Napreju«, ki ga ne čita v celi Sloveniji niti 600 ljudi, se bo ponesrečilo, ker ga vse zapušča. On je razbijalec socialistične stranke, z njim držijo samo nekateri breznačajni ljudje, ki jim gre le za osebne ambicije. Bernot razpošilja sedaj po našem okrožju neke letake, ki so lažnjivi, v njih objavlja pisma in pa imena, ki so falsificirana (ponarejena). Čitajte v »Enakosti« in »Volksstimme« izjave tistih, ki so bili proti svoji vednosti postavljeni na njegov lažnjivi letak, pa se boste uverili, kakšen lopov je Bernot.*

Kdor lomi s tem enotnost razrednega delavstva in socialistične stranke, je izdajalec, njegove letake in njegove laži zavrnite z vso odločnostjo. »Na-

prej« je danes v službi kapitalizma, kakor njegov izdajatelj Bernot in njegovi maloštevilni trabanti.

Čitajte o tej stvari kaj pišeta »Enakost« in »Volksstimme«.

Važnejše kakor vse to pa je, da mi gremo na delo za zmago socializma. Prosimo Vas, da nam čimprej javite kedar in kje in ob kateri uri želite, da skličemo v Vaših krajih volilne shode. Govornika pošljemo mi in shode naznamo sami. Dobro bo, da uredite shode tako, da pridejo lahko ljudje iz več krajev skupaj.

Mi stojimo dobro. Mi bomo pri volitvah zmagali. Naša skrinjica na voliških bo 5. Povejte to vsem.

Prosimo nadalje, da čitate in širite »Enakost« in »Volksstimme«. Tam bo spotoma objavljeno vse, kar je v naših močeh za uspeh socializma; računamo pa, da nam bodo vse organizacije in vsi sodruzi krepko pomagali.

Sodružni pozdrav

Staudinger Josip, m. p.

Okrožno tajništvo Kmetijske delavske zveze v Mariboru.

Nekaj o ljudeh, ki se levijo.

Ko se je leta 1920. tik pred volitvami v ustavotvorno skupščino g. Golouh vrnil iz komunističnega tabora v tabor socialnih demokratov (v katerem so takrat še odločevali razni gospodje Kristani, Čobali, Kocmurji, Mihevc, Komavliji, Prepeluhi in drugi, glej strankin zbor v Celju l. 1920.), so mu gospodje komunisti v »Rdečem praporju« št. 46. z dne 6. novembra 1920. napisali približno sledeče pismo na zadnji strani lista:

»Gospod Golouh bo izdal manifest — patriotom, komuniste v aresti!

Sedaj smo pogubljeni, na tleh leže komunizma stebri stari, kajti — gospod Golouh napoveduje v koruznosocialističnem »Napreju« (mišljen je bil »Napreju«, ki so ga imeli še v rokah ljudje, današnji izdajatelji »Zarje«), da bo izdal manifest na slovensko delavstvo. Gorje, stokrat gorje! Potegnil bo silen piš iz Golouhovega manifesta in — komunizma bo konec. Kajti biti Golouh, to nekaj pomeni, to zaleže! Če izda gospod Golouh manifest, to niso mačkine solze, ampak je zadeva, v najslabšem

slučaju zgodovinskega pomena, če že ne za proletariata, pa vsaj za koruzni socializem. Šalo na stran! Golouh se nam pa vendarle smili: človek skače sem ter tja kakor žoga, ki si jo podajajo otroci. Enkrat anarhist, potem socialist, potem Wilsonov nacionalistični demokrat, nato to prijavi slovensko socialdemokracijo v II. internacionalo, nato postane nacionalni boljševik (nastop v oktobru 1919. v Unionu v Ljubljani), nato levičar protiministerialist, (novemberski kongres 1919.), kmalu potem se pokaže pripravljenega postati poverjenik; ko iz tega nič ni bilo, nastopi z vso vehemenco proti koruznim socialistom (sedanjim Zarjanom) in osnuje (misli, da jo je on osnoval) »svojo« stranko in postane komunist v oklepaju. (To je v Golouhovi frazeologiji »centrumaš«). Je proti kompromisom s koruznim socializmom, kmalu nato dela z vso vnemo za kompromis s koruznim socializmom. Nato je zaprt in zajec je v ogledalu videl svojo podobo in je spoznal, da je — Golouh. Sedaj postane Golouh centrumaš. Ker vse na svetu teče, kakor pravi Heraklit — se Golouh končno povrne v koruzni socializem kakor izgubljeni sin, ki je zagrešil poklic in pot. To bi bilo vse lepo, kratka avantura, kajti Golouh je, pravijo vsaj, pesnik in mu ni zameriti. Ampak g. Golouh je zraven tega tudi skrajno domišljav. Sedaj bo izdal manifest za koruzni socializem in — komunizma bo konec: Anton in Etbin s Prepeluhom bodo postali ministri, Golouh pa postane poslanec koruznega socializma. Nam je žal g. Golouha, da ga ni življenje še toliko naučilo in da ne upošteva marksizma vsaj toliko, da bi vedel, da ena oseba ne pomeni nič. G. Golouh, proletariata ne vodijo pod pazduho ali za nos posamezne osebe, ampak železni družabni zakoni. To boste tudi vi v kratkem skusili na svoji lastni osebi. Proletariata je tudi tak, da izdajalca še bolj prezira nego odkritega sovražnika. Komunistični proletariata je velik, močan, zaveden in značajan, vi pa ste kvečjemu — Golouh.

Komentarja k temu dokumentu ni potreba, ker so gospodje, ki so sedaj združeni okrog Golouhove »enotne fronte« vse sami povedali, kakšen je ta Golouh in kakšna so njegova načela! Povedati bi bilo treba le, da so ljudje iz »enotne fronte« vsi taki, raditega so se združili za volitve, da bi okoristili

membnih oseb. Časnikarji so obrezavali svinčnike in se pripravljali na poročila. Nato je vstopil don Diego Rodriguez. Videti je bil utrujen, zasopen, od obleke so mu visele franže; toda vseeno je stal ponosno sredi družbe, glavo je držal silno visoko, zakaj vedel je, da je za kraljem prva oseba v državi.

Gospod Zaplotnik je vstopil s svojim spremstvom in v dvorani, prenapolnjeni z odličnjaki, je utihnilo popolnoma. Torej se je globoko nagnil in napravil tri korake naprej. Zada stoječi so natezali vratove, časnikarji pa so imeli že tri liste napisane.

Sluga je podal gospodu Francelju lepo z atlasom prevlečeno skrinjico, v kateri je bil velekriz.

Kralj je pokašljaj, odprl skrinjico in nato usta...

Nič.

Pol minute.

Nič.

Minuta.

Nič.

Don Pedro Miguel in señor de los Pajdalos de la Zalamanka sta obleдела, kolena so se jima šibila.

Nič manj seveda ne našemu Francelju Zaplotniku. Če bi mogli v tem trenutku privzdigniti njegovo lobanjo, tedaj bi imeli pred seboj čudovito gledališče. V divji zmesi so se podili baskervilski psi, biki, velekrizi in sto drugih reči. Toda za vse na svetu ne bi našli ene same španske besede.

Vse, česar se je toliko tednov učil, vse se je izkadilo na en mah. Posebno se ni mogel spomniti začetne besede svoje glavnega govora, ki ga je še pred minuto tako srčno ponavljal, —

Dve minuti —

Nič —

Tihota je postajala mučna. Señor de los Pajdalos de la Zalamanka in don Pedro Miguel sta si v kotu ruvala lasce. Sedaj, sedaj se razpoči. No, naj sedaj začne govoriti v tej zmedi v svoji ciganski materinščini!

Gospod Francelj se je tresel po celnem telesu, na čelu in celo za ušesi mu je

vstajal pot. Lasje so se mu ježili in nepopisna tesnoba mu je sklenila prsi; v tem trenutku je silovito zaželel svoje domovine, in življenja štiridesetgoldinarskega praktikanta.

Da, če bi bilo mogoče se znajti naenkrat v Velikih Laščah na Dolenjskem!

Ali Sherlock Holmes ni bil zastopnik tu. Ta edini je ohranil svoj svinčeni mir. Ko je videl, da Francelj iz sebe ničesar ne spravi, je namršil čelo. Vedel je, da deluje kolesje gospoda Francelina silno počasno, da pa bi se gotovo sprožilo, če bi mu mogel poklicati v spomin kako špansko besedo.

Hitro se je odločil, pristopil nenapadno h kralju in mu tilho na uho zažvižgal:

»Tariadada tariadada tidiidida...«

To je znana melodija iz opere Carmen:

Toreadore predrzni,

pazi se, čuvaj se!

Francelj je prišel takoj k sebi. Končno vsaj ena španska beseda: Toreadore!

(Dalie prih.)

svoje osebne ambicije. Eno bi bilo treba še povedati, da je bilo delavstvo prej zapeljano od Nachtigalov in Mihceva Korenov, Fabjančičev, Lemežev in drugih »komunistov«, sedaj bo pa od istih »komunistov«, samo da se imenujejo »enotnofrontarji«. Kakor sta delala Miha Koren in Nachtigal pakt za mandate tako so naredili nekateri sedaj v Mariboru pakt, da si bodo zamenjali poslanske mesta in diete. Dvomljive voditeljske eksistence hočejo rešiti na račun štajerskega proletariata same sebe.

Mi socialisti gremo v volilni boj s programom in z načelom, boriti se za človeške pravice, za osvobojenje proletariata. S tem je povedano vse.

Tedenski pregled.

Ponedeljek, 19. febr.: Dr. Ivan Tavčar umrl. — Vložitev raznih meščanskih in lažisocialističnih list v kranjskem in štajerskem volilnem okrožju. — Češki finančni minister dr. Rašin na posledicah atentata umrl.

Torek, 20. febr.: Vložitev kandidatnih list SSJ za Ljubljano, kranjsko in štajersko volilno okrožje. — Vložitev zadnjih kandidatnih list v vseh treh okrožjih.

Sreda, 21. februarja: Odklonitev Novčanove in Radičeve liste za kranjsko volilno okrožje. — Avstrijski kancler Seipel dospel v Beogradu. — Francozi in Belgijci izvršujejo v Poruhrju nova nasilja. Med drugim zaplenba četrtil milijona mark podpore za stavkajoče rudarje. — Lloyd George dela v angleškem parlamentu veter proti Francozom.

Četrtek, 22. febr.: Pogreb dr. Iv. Tavčarja v Ljubljani. Poročajo, da nameravajo komunisti zavoljo razveljavljenja kandidatnih list svoje neodvisne delavske stranke napovedati splošno stavko. — Pogajanja med dr. Seiplom in našo vlado v Beogradu. Sijajne večerjice. — Laški kralj podpisal svetomargheritske dogovore. — Listo viteza Zagorskega so v Mariboru razveljavili.

Petek, 23. febr.: Odklonitev naše kandidatne liste za Ljubljano. — Trgovinska pogajanja in sporazum med našo vlado in Avstrijo v Beogradu. — O pravosodnem ministru Markoviću poročajo, da je zapleten v umazano afero in da bo odstopil. — Radikalci so začeli s štajerskimi Nemci nova pogajanja. Ti jim obljubljajo umaknitev svoje liste, če ugođe njihovim željam.

Sobota, 24. febr.: Sestanek naše in laške delegacije za ureditev reškega vprašanja in mej. — Seipel odpotoval iz Beograda.

Nedelja, 25. febr.: Po vsej Sloveniji strokovni shodi zoper nameravane odredbe proti delavskim zaupnikom.

Politične vesti.

+ Na Kranjskem je naša skrinjica zadnja, na Štajerskem 8. V Ljubljani smo zavoljo borih 5 podpisov izgubili volilno pravico. Če bi bil v Ljubljani proletarijat bolj zaveden, bi se to ne moglo zgoditi.

+ Pašić in finančni minister Stojadinović sta se vendar odločila obiskati slovenske radikalce. Pašić bo menda odpotoval iz Beograda 10. marca. Izreden užitek se nam ponuja: videli bomo Pašića in Stojadinovića na Nachtigala in Miho Korena, ko se bodo skupaj vozili za skupne cilje. Škoda, da je odpovedal obisk minister za notranje zadeve, s katerim je g. prof. Vlad. Fabjančič zelo dobro znan. Še lažje bi namreč videli radikalno reševanje socialnega vprašanja na Slovenskem.

+ Anketa o ureditvi delovnega časa v Beogradu se je v torek nadaljevala. Posebno hud je bil spor med zastopniki delavstva in delodajalcev radi odprave nočnega dela v pekarnah. Delodajalci so trdili, da ponočnega dela v praksi sploh ni mogoče odpraviti. To je višek nesramnosti, posebno še, ker so delodajalci skušali utemeljevati to trditev z interesi konsumentov. Končno sta se obe stranki zednili, da bosta v praksi ugotovili, ali se nočno delo da odpraviti ali ne. V to svrho bodo sestavljene komisije iz dveh članov delojemalcev in delodajalcev pod nadzorstvom zastopnika inšpekcije dela. Ministrstvo za socialno politiko bo izdalo pa določila, kje in kako se bodo ti praktični poizkusi vršili. — Inšpekcijo dela poznamo, ministrstvo za socialno politiko tudi, splošno reakcijo prav dobro, zato tudi od teh komisij ne pričakujemo nič dobrega. Naše organizacije pa čaka spet veliko delo. — Ker anketa še ni končana, bomo imeli priliko, o njej še obširnejše spregovoriti.

+ V torek bi bile morale zasesti naše čete Sušak. Italijani pa so nas zopet potegnili, češ, ratifikacijske listine še niso izmenjane. Lahko bodo gotovo skušali zaviti ureditev reškega vprašanja tako, da bodo imeli povod vtikati se v zadevo reške države in posredno tudi v odnošaje z našo državo. Tako pač zahteva kapitalistični način vladanja.

+ Bombe so metali in s puškami so streljali šovinistični reakcionarci v uredništvo socialističnega lista »Münchener Post« v Münchenu v noči od 25. na 26. februarja. K sreči atentat ni zahteval človeških žrtev, bomba pa ni eksplodirala, ker je bila tako ničvredna kakor atentatorji.

+ Poincaré, francoski ministrski predsednik, je govoril v nedeljo na zborovanju rezervnih častnikov hujskajoč govor proti Nemčiji. Grozil je, da Francozi v ruhrskem vprašanju na noben način ne bodo odnehali in da so pripravljeni na vse. — Francoski frank je razmeroma precej padel, odkar je Francija zapletena v ruhrske homatije in bo še bloj, četudi bi se ta spor končal po željah Francozov. Saj je tudi vojna končala zaveznikom »v prid«, pa so se razmere kljub temu strahšno poslabšale. To so uspehi nacionalizma in »patriotizma«.

+ Posnemanja vredno. Prejeli smo poročilo k strankinemu zboru Socialistične stranke Francije, ki se je vršil dne 3., 4., 5. in 6. februarja t. l. v Lille. Iz tega razvidimo, da se je tudi »Populaire«, oficialno glasilo stranke bojevalo s silnimi krizami, tako je n. pr. imel list že v aprilu leta 1921 samo 700 naročnikov in mesečno nad 40.000 frankov deficita. Toda z neumornim trudom se je število naročnikov zvišalo do konca leta 1922. na 6800 in krize je bilo konec. Zaupniki in organizacije so bile z lastnim delom doseženega uspeha vesele. Stranka ima pa v pravilniku tudi točko, po kateri morajo organizacije vsako leto v treh mesecih pridobiti določeno število novih naročnikov, in sicer na vsake tri člane po enega novega naročnika. Stranka ima tudi širši odbor, ki ima skrbeti za razširjanje in pridobivanje dopisnikov lista. Tako, da 6800 še ni končno število naročnikov. Tudi pri nas bi morali delati tako. Mnogo važnejše je delo za povzdigo stranke in njenega tiska, nego razpravljanje o gnilih odpadkih. Zato polagamo vsem članom na srce, naj se ne ozirajo, niti na levo, niti na desno, temveč naj gredo brezobzirno

svojo pot po programu in pravilniku, pa ne bodo nikdar grešili. Če komu kakšna stvar ni všeč, je dolžan skrbeti za to, da se izboljša, kar je slabega. Neznajčajno pa je, obrniti radi kakega nesoglasja stranki hrbet in besede nevredni so posebno še tisti taki ljudje, ki se prištevajo k inteligentom. Če bomo delali po vzgledu francoskih sodrugov bo kmalu prenehala gonja proti »Napreju« z ustanavljanjem »lažisocialističnih« listov in za korak bomo moralno bližji sodrugom v Franciji. Posnemajte njih delo. Francozi so velik narod, pa jim niti na misel ne pride ustanavljati toliko »socialističnih« listov, kakor mi. Toda to pa najbrž radi tega, ker jim ne gre za osebe — temveč za stvar.

VOLILNI BOJ.

Volilni shodi SSJ in KDZ.

V nedeljo, 4. marca:

Na Vrhniki.

V Gameljnah pod Šmarno goro ob 15. pri Magistru.

V Medvodah ob 15. v rest. g. J. Jesiha.

Na Sedlarjevem ob 7. zjutraj.

V Kozjem ob 11. dopoldne.

V Koprivnici ob 18.

V Brezovici ob 7. zjutraj v gostini pri »Lizi«.

Dalje v:

V Mislunju.

V Slovenjgradcu.

V Rogaški Slatini.

V Rogatcu.

V Bočni.

V Gornjemgradu.

V Rečici ob Dreti.

V Loki pri Žusmu.

Na Jesenicah ob pol 10.

V Gorjah ob pol 16.

V Radečah ob pol 8. v gost. g. Franca Cajnerja.

Na Jagnjenci ob 14. v gost. g. Bana.

V Črni dopoldne.

V nedeljo, dne 11. marca se bodo vršili sledeči shodi:

Na Bizeljskem ob 7.

V Sv. Petru pod Sv. Gorami ob 14. (2. popoldne).

V Podsredi ob 18. (6. zvečer).

V Sevnici ob 7. zjutraj.

V Rajhenburgu ob 7. zjutraj.

V Cerknici in okolici.

Na Dobravi pri Ljubljani ob pol 16. pri »Velkavru«.

V Črmošnjicah ob 9. dop. Dalje:

V Črnomlju.

V Semiču.

V Metliki ob 9. dopoldne.

V Dragatušu.

V Št. Janžu pri Radečah ob 9. dop.

Na Bruniški pri Rad. ob 14.

V Podkraju pri Rad. ob 9. dop.

V Vrhovem pri Rad. ob 15.

V Dobravi pri Rad. ob 19.

Več na lepakih.

Vsi, ki živite od dela svojih rok, udeležite se shodov polnoštevilno!

Dnevne vesti.

Potrđilo o prejetih odgovorih na vprašanje pokrajinskega odbora SSJ z dne 4. februarja 1923 (Razpis častnih nagrad):

52. N. S., Šmartno ob Dreti.

53. R. Turšič.

54. »Corragio, popoli«, Višnja gora.

55. J. L., Oplotnica.

56. V. V., Gorje pri Bledu.
 59. F.T., Beočin.
 60. »Planinski«, Zdole.
 61. »Rudeče poglavje« I.—V.
 62. E. V. D., Dobrunje.
 63. »Delavčeva žena«, Zagorje ob Savi.
 64. »Alkohol zatreti, oštarije pozapreti; oštirje razkropiti, pijance pokoriti!« — Zreče.
 65. »Proletarci zavedajmo se!« — Trbovlje I.
 66. L. Trobentar, Bestrnica.
 67. »Naprej«, Podvinec pri Ptuj.
 68. »Espero«, Ljubljana.
 69. »Viribus Unitis«, Trbovlje.
 70. »V boj za socializem!« — Vrhnika.
 71. A. T., Rimske Toplice.
 72. »Naprej za izobrazbo proletariata in zlato svobodo.« Pišeče pri Brežicah.
 73. F. L., Prevalje.
 74. I. J., Jesenice-Fužine.

Uboga duhovščina. Najbolj priljubljena fraza naših klerikalcev je trditev, da so dušni pastirji največji siromaki, da jim država noče plačati toliko, da bi lahko pošteno živeli. Pišejo, pridigajo in kriče na vso moč, da je njihov položaj obupen, da se jim godi krivica, da so po svojem prepričanju na strani vseh zatiranih in izkoriščanih trpinov, pri tem pa ležejo v njihove vrste in z vso zahrbtnostjo skušajo speljati nezavedno ljudstvo na svoje limanice, češ, poslušajte nas, hodite za nami in vse bo dobro. Ni treba ponavljati, da so to samo volkovi v ovčji koži in da je njihov namen držati ljudstvo še nadalje v nevednosti in obljubljanju mu za slepo pokorščino in trpljenje na tem svetu, nebesa in veselje na onem. Do tega prepričanja lahko pride vsakdo, ki zna misliti s svojo glavo. Oglejmo si le en zanimiv slučaj iz poglavja takomimeno-vane revščine naših dušnih pastirjev, ki je seveda dokaj obširno in žalibog javnosti premalo znano. V št. Lovrencu na Dolenjskem je fara, čisto navadna fara. Ljudje hodijo v cerkev, kleče, molijo in poslušajo božjo besedo, kakor je to pri nas splošno v navadi. Pravijo, da skrbijo za zveličanje svojih duš, vse drugo jim bo navrženo. Župnik te fare, ki vsako nedeljo ponavlja te besede pa misli nekoliko drugače. Kristov nauk je samo obrnil in pravi: skrbi najprej za polne žepe in okrogel trebušek, zveličanje duše ti bo navrženo. V to svrho je sezidal že pred vojno blizu župne cerkve obsežno moderno pitališče za prašiče, ki stoji še dandanes in pošilja vsako leto na stotine rejenih prašičev na trg. Ne vemo od kod je dobil takrat sredstva za to veliko podjetje, eno pa je jasno in o tem so prepričani vsi zavedni kmetje v okolici, da se je namreč župnik v svojem domačem gospodarstvu tekom vojne in pri splošni povojni zmešnjavi precej osamosvojil, tako da mu čisti dobiček od prašičereje, ki je dokaj soliden, znatno pomaga pobijati draginjo. Splošno je moč na glasu kot izvrsten podjetnik, ki si je znal pomagati od prekopavanja jaje in kokoši do gospodarja nad celo trumo rejenih prašičev. To potrjuje tudi njegova zunanost, ki se je tekom vojne, ko so siromaki na bojišču prelivali kri in prenašali nečloveške muke, temeljito izpremenila. Mršavost je popolnoma izgine-la in moč hodi lepo rejen med svojimi ovčicami — menda v večjo slavo božjo in zveličanje vernih duš. Pred kratkim je prodal nad 60 prašičev v skupni teži okrog 8000 kg. Take kupčije se ponavljajo vsako leto nekolikokrat. Zanimivo

bi bilo ugotoviti, če se tudi on prišteva med siromašno duhovščino.

Volilni oziroma tiskovni sklad. Zadnji izkaz 5497,45 Din. Sodr. Karel Kisevec, Ljubljana 2.50 Din, I. Lampret, Ljubljana 5 Din, Krajevna organizacija v Topolšici 168 Din, železničar iz Savinjske doline 10 Din, Alfred Pičinin, Radeče 10 Din, neimenovan slepec v Ljubljani 20 Din, Alfred Pičinin, Radeče 74 Din, Stjepan Čonkaš, Žalec 77 Din, Franc Warlek, Brežice 100 Din, Ivan Baraga, Brežice (volilni blok) 100 Din, Josip Dorn, Slov. Bistrica 43 Din, krajevna organizacija SSJ in KDZ Globoko 100 Din, Miha Golob, Topolšica 10 Din, Martin Jakopič Gorje (volilni blok) 96.75 Din, skupaj 6313.70 Din.

Golouhova monarhija poka, v Sv. Lovrencu na Pohorju je že počila! V nedeljo se je vršil v tem kraju javni shod, na katerem jo je mariborski profesor in kandidat Favaj tako polomil, da ne bo smel odslej noben golouhovski disident več gor. Poročilo sledi, ker je važno za naše gibanje na Stajerskem. Ta dan se je namreč prvi kraj, ki je stal doslej pod okriljem mariborske okrožne organizacije javno izrekel za našo pokrajinsko organizacijo. S tem je povedano vse. Drugi kraji se že pripravljajo, da sledijo njegovemu zgledu, to pa pomeni, da se vrača v socialistično gibanje zopet smisel za red in načelno ter dejansko samostojnost, da je ljudstvo sito gnilih kompromisov in da si tisti, ki špekulirajo na mandate z njegovimi glasovi lahko že obrišejo pod nosom. To je najboljši odgovor na vse, kar mora naša stranka v tem volilnem boju pretrpeti laži in demagogije koritarjev in diplomatov. To je najboljši dokaz, da gremo pravo pot in ljudstvo polagoma za nami.

Ljubljana.

Delavska predstava v dramskem gledališču. V soboto 3. marca ob 20. bodo vprizorili v dramskem gledališču delavsko predstavo Büchnerjeve drame »Vojšček« ob polovičnih cenah. Predprodaja vstopnic v tajništvo »Svobode« v Židovski ulici 1, I. nadstr. (nad drogerijo A. Kanc) in v Strokovni komisiji v Šelburgovi ulici 6, II. nadstr. Sodrugi, nabavite si vstopnice pravočasno.

Pretekli teden se je rodilo 26 otrok (20 m), umrlo 24 (12 m) oseb: 1 na življenjski slabosti, 3 za jetiko, 2 za pljučnico, 1 za otroško vročico, 3 za srčno hibo, 3 za rakom, 9 za drugimi naravnimi boleznimi, 2 na slučajnih smrtnih poškodbah, 2 nova slučaja davice sta bila nanzanjena, 2 škrlatice, 1 trebušnega legarja, 1 dušljivega kašlja.

Maribor.

V občini Laferšperk pri Mariboru je prosta služba občinskega sluga. Plača znaša mesečno 20 K (dvajset kronic). Slišali smo pritožbe, da je dosedanji sluga zapustil službo samo radi tega, ker se mu je zdela plača — premajhna.

Žebot je imun (kot član finančnega odbora) in zato je sodnik razpravo radi zadeve Žebot-Reisman preklical. »Tabor« pravi, da mora biti vsakemu poštenjaku najvišja osebna čast. Ker oblast časti dr. Reismanove radi Žebotove imunitete ne more oprati, poziva »Tabor« ljudstvo na silobran, ki ni kaznjiv. Razumete?

Dvojen umor v Jarenini. Pred par dnevi so našli ljudje dve sestri, ki sta prebivali sami v samotni hiši pod vasjo, umorjeni v stanovanju. Morilca, katerega dozdaj še niso izsledili, je gnal v to zverinstvo najbrže pohlen po denarju.

VSEM ORGANIZACIJAM V POJASNILO.

1. Vse novoustanovljene organizacije KDZ je treba naznaniti okrajnemu glavarstvu. In sicer je treba poslati okrajnemu glavarstvu 5 izvodov pravil. Prvega je treba kolekovati s kolekom za 2 dinarja, ostale 4 izvode s kolekom za 50 par. Po vsakem občnem zboru organizacije KDZ je treba naznaniti izpremembo odbora.

2. Članarina je za organizacije SSJ in KDZ enaka. Plačuje se po razpredelnici. Najnižji pripevek je 2 Din.

3. Obračunava se po § 20. org. pravilnika, ki se glasi:

§ 20. Vso pristopnino in 70% strankinega davka pošlje krajevna organizacija pokrajinskemu tajništvu, 30% strankinega davka pa ostane njej za lastne potrebe.

To točko v pravilniku je spremenil Strankin zbor s svojim sklepom, da bo odračunaval prispevke Glavnemu odboru po skupnem kongresu, ki se bo vršil baje o Binkošti. Torej od novega leta dalje ni treba odračunati organizacijam 50 par za Glavni odbor. Kar so v tem letu obračunale organizacije na ta račun jim vpišemo v dobro.

4. Barva znamk ne igra nobene vloge. Zelenih in modrih imamo samo še toliko, kolikor nam jih bivše organizacije vračajo.

5. Samostojnih in družinskih članov ni več.

6. »Ljudski glas« velja za člane mesečno 2.50 Din, »Naprej« pa 12 Din. To pa samo za tiste člane, ki plačujejo naročnino obenem s prispevkom.

7. Pristopnina znaša za vse člane enako 1 Din.

V Trzinu so glasovali pred mesecem za enotno fronto. Po glasovanju so zagovorniki enotne fronte izjavili, da je bilo glasovanje preuranjeno in za enotno fronto prav brezpomembno, če jim bo SSDL vsilila kandidate, kakor je Tokan. Enotna fronta je v tržiškem okraju kandidirala — Tokana.

V zadnjem »Ljudskem glasu« smo objavili dopis iz Ribnice na Pohorju. »Lj. gl.« prihaja v Maribor in Ribnico k večjemu ob četrtkih popoldne ali celo šele ob petkih zjutraj. Zadnja »Enakost« pa je imela že v petek natiskan »izviren« dopis iz Ribnice kot odgovor na naš dopis. Vse drugo premišljuje sami!

Pater Tominc nadaljuje v Gosarjevi »Pravici« svoja grandiozna premišljevanja o »Socializmu in veri« ter o socializmu in veri. Sodrugi nas vprašujejo, zakaj mu puščamo veselje tako neprikrajšano. Preprosta reč: imamo še za tri tedne važnejšega dela, nego odgovarjati na prebrisane eksemple katoliškomeniške sofistike dr. patra Tominca. Pa bo še veselja na svetu, ko bomo po tem roku nepotrpežljivcem pokazali kakor v ogledalu, koliko krivičnega je v klerikalnih »Pravicah«. Kdor hoče postati brezverec, naj čita to pobožno »Pravico« in naj zraven — misli.

Gospodarstvo.

= Vrednost denarja. 1 dolar velja 101.25—101.75 Din, 100 avstrijskih kron 14.3—14.4 par, 100 madžarskih kron 3.35 Din, 1 francoski frank 6.20—6.24 Din, 1 lira 4.90—4.92 Din. V Curihu stane 100 naših dinarjev 5.15 švicarskih frankov.

IZJAVA KR. POL. ORG. SSJ IN KDZ V ŠT. PAVLU OB PREBOLDU.

Na javnem volilnem shodu v Št. Pavlu ob Preboldu zbrano članstvo SSJ in KDZ izjavlja, da se popolnoma strinja s sedanjim delovanjem strankinega načelstva, ter da je ta taktika edino prava za izčiščenje delavskega pokreta. Stati hočemo vedno ob strani strankinega vodstva ter ga podpirati v njegovem delovanju. Kdor ne priznava naše taktike v stranki za pošteno in zdravo, že s tem dokazuje, da ni za zdravi delavski pokret, temveč za osebne koristi. Proč z osebnim koristolovstvom! Proč z omahljivci! Proč s tistimi posamezniki bogovi, ki sami ne vedo kaj! V stranki mora zavladati red, v znamenju katerega se združuje revno delavstvo, ki se ne da reševati z mandati posameznikov, temveč je potrebna predvsem čista stranka in idejno, pošteno delo.

Zivela čista socialistična stranka! Živelo zdravo delavsko gibanje!

Podpisi: Franc Kač, predsednik; Stanko Pečar, tajnik; Anton Tilko, blagajnik; Pavel Vrečer, Alojzij Šlander in Ivan Blaznik, odborniki.

Št. Pavel pri Preboldu, dne 25. februarja 1923.

12. številka »Kresa« je izšla s sledečo vsebino: Seliškar: Pomlad, Paradni marš proletarcev (pesmi); Tiran: Matjaževa vojska (pesem); Rabindranath Tagore: Trije spevi (pesmi); Joško Krošelj: Večerna molitev na sprehodu (pesem); Vida Tauferjeva: Trmoglava popotnica (pesem). Povesti itd.: Zvonimir Kosem: Kata, Suchy: Ubogljivi slon, Lazar Lazarevič: Narod stotero povrne. Telovadno društvo »Sloga«. Gimnastika kot vzgojevalno sredstvo. Socialni vestnik: Alkohol in korupcija. — Prva številka II. letnika bo izšla kmalu. Oblika bo manjša, zato pa prikupnejša in kar je glavno: »Kres« hoče izhajati letos redno vsak mesec. Naročnina znaša za celo leto 50 Din, za dijake 40 Din, za člane »Svobode« 30 Din, za inostranstvo 65 Din in Ameriko 1 dolar. Naročite ga takoj! Od tega je namreč v prvi vrsti odvisno njegovo bogastvo in tudi redno izhajanje. Če ne morete plačati takoj celotne naročnine, pošljite polletno ali četrtletno, ki je sorazmerno celoletni. Greh bi bil, če bi radi denarnih težkoč ne mogli uspevati list s tako resnim namenom, ko si za naročnino vendar vsakdo neopazno lahko utrja pri vinu in tobaku!

Iz stranke.

Vsem zaupnikom! Kakor je življenje trdo za proletarskega posameznika, tako in še hujše je za proletarsko stranko. Kakor razumemo, da težko živiš, tako je treba, da tudi ti razumeš, da stranka težko izhaja. Nikakor torej ni prav, če ji kaj dolguješ. Stori svojo dolžnost vselej redno, ne daj se prositi za tisto, kar veš, da moraš dati. Dvakrat da, kdor hitro da, samo polovično pa da tisti, ki da prepozno.

Za januar 1923 so obračunale še sledeče organizacije: 17. Prevalje 38; 18. Sedlarjevo 7; 19. Litija 12; 20. Hrastnik 35; 21. Tacen 23; 22. Liboje 24; 23. Oplotnica 21; 24. Zg. Šiška 19; 25. Škofljas 11; po zadnjem seznamu v »Ljudskem glasu« je obračunalo za 519 članov, po današnjem za 190 članov, skupaj za 709 članov. Krajev. organizacija v Mežici se je oprostila, in bo obračunala šele meseca marca. Naknadno sta obrčunali še za mesec december organizacijah v Trzinu (30 čl.) in Libijah (24 čl.).

Krajevna organizacija SSJ v Spodnji Šiški vabi vse svoje člane na dan 28. t. m. točno ob 8. zvečer v prostorih »Zadruž-

nega doma« na volilni sestanek. Sestanek je obvezen. — Predsednik.

Šiška. Krajevna org. SSJ v Spodnji Šiški vabi vse sodruge odbornike na 3. redno odborovo sejo dne 28. t. m. točno ob 6. popoldne v prostorih »Zadružnega doma«.

Vestnik Svobode.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Predavane »O narodnosti in esperantu«, ki se zadnjo nedeljo radi shoda ni moglo vršiti, se bo vršilo v nedeljo 3. marca prav gotovo in sicer, da se omogoči čim večji poset ob 2. pop. Po predavanju nadaljevanje esperantskega pouka.

IZŠLE SO SLEDEČE KNJIGE:

1. »Morski razbojnik«, spisal kapitan Friderik Marryat. Iz angleščine prevedel J. M. Cena je 36 Din.

2. Srbske narodne pesmi, poslovenil Alojz Gradnik. Založil »Jug« v Ljubljani.

3. Trezvenost. Glasnik društva — trezvenosti kraljevine Srba, Hrvata in Slovenaca, Beograd, tiskarna »Industrija« — Kralja Petra ul. br. 92.

4. Glasnik Ministrstva narodnega zdravja »O tuberkulozi«. Izdaja ministrstvo narodnega zdravja v Beogradu, tiskarna »Drag« — Kosmajška ul. br. 22.

5. Sedanji položaj kaznodajnega zakonodajstva kralj. Srba, Hrvata i Slovenaca. Spisal Dr. Metod Dolenc, prof. ljubljanske univerze. Zal. Ign. pl. Kleinmayer & Fed. Bamberg.

6. Jos. Pavčič Narodna nagrobница: »Spomladi se vse veselji« za moški zbor. Cena partituri 1 Din. Založila Zvezna knjigarna, Ljubljana.

7. Izšla je brošura dvajsetega rednega občnega zbora delničarjev lokalne železnice, Ljubljana - Vrhnika. Založila lokalna železnica Ljubljana - Vrhnika.

8. »Ljubljanski Zvon«, mesečnik za književnost in prosveto. Izhaja v posameznih zvezkih ter stane na leto 90 Din, za pol leta 45 Din, za četrt leta 22.50 Din, za inozemstvo 105 Din. Posamezni zvezki se dobivajo po 10 Din. Last in založba »Tiskovne zadruge« z. z. o. z. v Ljubljani.

UTRINKI.

Če postavi domovina samo sebe za svoj končni cilj, doseže uspeh na račun svoje duševnosti. Kadar pa vidi svoj končni cilj v najvišjem in največjem, takrat morebiti zgubi kaj pri uspehu, zato pa pridobi njena duševnost.

Rabindranat Tagore.

Tisti, ki prinašajo domovini žrtve, so v resnici njeni služabniki; tisti pa, ki druge k žrtvam silijo, so sovražniki domovine. Svoboda hočejo namreč pri korenini odsekati, da bi jo prijeli za vršič.

Rabindranat Tagore.

Ali zmore kaj nasilje proti resnici?

Rabindranat Tagore.

Če se stroj pokvari, ni treba, da ga takoj razbijemo, ampak ga lahko popravimo. Tako je tudi z družbo. Z uničevanjem drugih uničimo v prvi vrsti sebe!

Polletni tečaj na državni podkovski šoli v Ljubljani se prične 1. aprila 1923. Za vstop je vložiti na ravnateljstvo državne podkovske šole s kolekom za 13 dinarjev kolekovano prošnjo do dne 15. marca t. l. ter ji priložiti: 1. rojstni in krstni list, 2. domovinski list, 3. zadnje šolsko spričevalo, 4. učno spričevalo, 5. npravstveno spričevalo in 6. ubožni list. Vsako prilogo je kolekovati s kolekom za 1 dinar. Pouk v podkovski šoli je brez-

plačen. Učenci dobivajo redno državno podporo ter imajo prosto stanovanje, skrbeti pa morajo sami za hrano in učne knjige. — Državna podkovska šola v Ljubljani.

Volitve! Duhovi so že razburjeni, dasiravno je do 18. marca še precej časa. Vsaka stranka skuša čim več vode napeljati na svoj mlin. Pri tem se poslužujejo vse brez izjeme naostudnejših manir, da se človeku vse gabi. Nočemo govoriti o teh volitvah, ki se vrše 18. marca, temveč pokazati hočemo na one volitve, ki jih vršimo redno, dnevno, zavestno in mehanično. Te volitve, ki jih imamo pravkar v mislih, so za delavski razred še večjega pomena, da naravnost neprecenljivega pomena. Žalibog, da se tega delavstvo ne zaveda. Ne pride mu na misel, da voli svojega najhujšega sovražnika, ko mu nosi svoje težko prislužene groše v štacuno, ne premisli, da pluje v svojo skledico, ko sedi v sobi ošabnega gostilničarja, ne vidi zajca, ki čepi za grmom tovarnarjevega konsuma. Prijatelj, to so volitve, ki se vrše vsak dan, za katere hočemo in moramo agitirati vsi, ki imamo smisla za dobrobit delavstva. Če kje, tedaj velja za te gospodarske volitve geslo enotne fronte, ki jo mi vedno in povsod naglašamo. Delavec dai svoj denar v delavske gospodarske organizacije, nalagai ga v hranilnico Konsumnega društva, ki ga obrestuje po 1% višje kot meščanski denarni zavodi.

Vsem organizacijam in zaupnikom. Koncem tega tedna izide v brošuri strankin program in organizacijski pravilnik. Veljal bo lepo vezan kvečjemu 5 Din. Izšel bo pa tudi samo broširan za nižjo ceno. Organizacije in zaupniki naj nam takoj sporočijo, koliko izvodov bodo razpečali, da bomo lahko takoj začeli z razpošiljanjem. Govorniki naj poskrbijo, da se bo strankin program in pravilnik razpečaval na vsakem shodu, sestanku itd. Naročila sprejema Pokrajinsko tajništvo SSJ in KDZ v Ljubljani, poštni predal 168.

PAR SLADKORČKOV IN OREHOV.

— Kakšno rabuko si imel ravnokar na cesti?

— Ah, tam pri poštni škrinji je stal nekdo in zehal... temu sem v temi nehote potlačil pismo v usta...

Koliko ljudi je, ki se zadovolje s skromno družbo, samo da ostanejo nje — središča. (Goldschmidt).

Sreča je le radi tega tako redka, ker je tako malo ljudi, ki bi imeli dovolj moči mnogo prenesti.

Marsikdo se smatra za strokovnjaka, ker svoje stroke temeljito ne razume.

Mnogo ljudi je, ki svoje napake odkrito priznavajo samo zato, da se izognejo dolžnosti jih odpraviti.

Dopisi.

V Škofji Loki so ustanavljali in ustanovili »Orjuno«, ki pa še nima predsednika. To pa ne radi pomanjkanja za to mesto sposobnih ljudi! Prvi kandidat je v državni službi in se boji, da bi ga radi predsednikovanja premestili v — Makedonijo. (Mi smo za popolno edinstvo!) Drugi je trgovec, tretji tudi nekaj takega

— vendar ne gre lahkomiselno zapravljati naklonjenost vplivnih krogov! — Škoda, da nam »Orjune« ne pošilja več, človek bi tako rad prepisal iz nje kak tak stavek: Požrtvovalnost, neupogljivost, neustrašenost itd. »Orjune« bodo premagale Himalayo težkoč... »Orjuna« ni več moderna, radikal, to je danes prava reč!

Iz Brežic in okolice. Preteklo nedeljo so se vršili trije shodi naše stranke. Zjutraj ob 8. v Dobovi, v Kapelah ob 11. in ob 2. v Globokem. Na vseh treh shodih sta poročala ss. Koren iz Celja in Baraga iz Brežic. Shod v Dobovi je bil lepo obiskan. Navzoči kmetje in delavci ter železničarji so pazljivo poslušali izvajanja govornikov. Ko je s. Koren omenil Radiča in njegovo taktiko, je neki Hrvat izustil par medklicev, pa je postal miren, ko mu je s. Koren dokazal, da jo je Radič »zafural«. Oglasil se je tudi g. ekonom Bogovič iz Sel, ki je hvalil SKS. (Nehvaležen in neuspešen trud!) Za njim se je oglasil posestnik Franc Cetin iz Sel, ki je poudarjal, da ni nasproten socialistični stranki; rekel je, da mora tudi delavec živeti. Svojo pohvalo samostojnežev, ki mu je sicer ne zamerimo, je skušal popraviti z uvidevnostjo, s katero je grajal SLS. Posebno je lepo poudaril resnico, da klerikalno časopisje nesramno blati vse, kar ne trobi v njegov rog. Proti koncu shoda je s. Baraga pojasnil neko zadevo okrajnega zastopa glede cest. Pred koncem pa se je g. Bogovič oglasil drugič in je precej nizkotno napadel navzoče železničarje ter jih ozmerjal za lenuhe in podobno. Prišlo je do hudega prerekanja med njim in železničarji, ki so mu našteali lepo vrsto grehov. — V Kapelah je bil shod prav tako zelo številno obiskan. V Kapelah je postalo ljudstvo precej brezbržno in ne zaupa v nobeno stranko. Tembolj moramo upoštevati besede g. Kovačiča, ki je izjavil, da je zelo zadovoljen z izvajanjem obeh naših govornikov. Že tri stranke da so priredile shode v Kapelah, pa vsak agitator samo lepo govori, stranka pa dela drugače. Sodr. Koren mu je pojasnil, da socialisti ničesar ne obljubujemo, naredimo pa toliko, kolikor imamo moči. Na stranpoti pa stranka ne bo mogla več kreniti, ker odločajo organizacije, ne posamezniki kakor pri drugih strankah. In naša stranka skuša tudi med volilnim bojem utrditi in pomnožiti organizacije, da pridobi potom njih ljudstvo vso moč v roke. Mi ne lovimo glasov na prazne obljube, ki jih nobena stranka ne more izpolniti. — Shod v Globokem je bil slabše obiskan kakor v Dobovi in v Kapelah. V šoli se je namreč vršila igra. G. nadučitelj Tominc (demokrat) ni držal besede, da se bo igra vršila po shodu. Obljubil je celo, da se bo shoda sam udeležil. G. Cerjak, namestnik srezkega kandidata SLS je bil na shodu navzoč in je skušal prati svojo črno stranko in njenega voditelja dr. Korošca. Trdil je, kar mi vedno in vedno trdimo, da se lahko vsak človek zmoti, ali skoro nihče noče svoje zmote tudi priznati. Radi tega hočemo mi, da naj odločuje organizacija, da ne bo mogel posameznik v svoji zmoti (pa tudi namenoma) voditi stranko na krive poti. S. Koren je g. Cerjaku dokazal, da je SLS najbolj reakcionarna in najbolj protidelavska. Končno je povedal še s. Umek par primerov, kako netaktna je SLS.

Kapele. (»Kmetjski moči« v odgovor.) »Kmetjska moč« poroča 7. t. m., da je shod SKS dne 21. januarja trajal od 11. do 3., torej štiri ure. V resnici je shod ob 11. pričel, končal pa še pred 12., komaj

pičlo uro je trajal! — Pri zadnjih občinskih volitvah je imela SKS v resnici nekaj zaslonbe pri kmetih. Letos so pa tudi ti zapeljanci uvideli, da se je gospoda pri SKS z gosp. Mermoljem vred docela prodala za korito na vladi. Radi tega je bil shod tudi tako slabo obiskan. Na shodu bi bil moral odgovoriti g. Mermolja na tri vprašanja, pa ni mogel. »Kmetjska moč« hoče to blamažo skriti na tak način, da imenuje vprašalca mladeniča, ki nimata nobenega imetja in kočarja. Vsi tisti, ki jih imenujejo samostojneži kočarje, spadajo v delavski stan, torej med tiste, ki delajo, kar bo občutila SKS pri volitvah. — G. Mermolja ni mogel odgovoriti, izogibal se je, obračal in sukaj svoje govorjenje v drugo smer in to radi tega, da bi mogel kmete, ki so zaman čakali na odgovor, še naprej za nos vleči. — Po razhodu so imeli vsi njegovi pristaši dovolj prostora za eno samo mizo. Za več ko 10 ljudi ni bilo prostora.

Rajhenburg. Ker imajo nam nasprotna stranke že določene nedelje za svoje shode, smo mi sklicali shod preteklo nedeljo. Sodruga Danko je pojasnil položaj naše stranke in krajevne politične organizacije. Radi komunističnih agitatorjev je ta mnogo trpela. Po smrti sodruga Sternaka je prešla tudi strokovna organizacija v komunistične roke in se strinja še sedaj z neodvisnimi, ki se bratijo s klerikalci in izključenimi socialpatrioti. Imajo pa naši »neodvisneži« tudi simpatije do neke druge republikanske stranke. Pri dveh občinskih volitvah so nam nagajali, a sebe sramotili, ker so volili s klerikalci. Ko so drugič nastopili samostojno, so si priborili enega samega odbornika. Ostali pa so nam kljub temu člani, trdni in zavedni socialisti, s katerimi bomo šli na delo za organizacijo. Da smo se razkropili, je pripisovati nezavednosti, saj si večina niti svojega časopisa ne privošč. Vendar pa bo tudi v tem oziru prodrla zavest da mora delavec biti izobražen, če noče, da mu podjetnik vzame vse. In naše časopisje je tisto sredstvo, ki podira temo in nezavednost. V nedeljo je govornik razložil pomen in važnost članskih sestankov ter čitanja časopisov. Radi tega ne odlagajmo in se ne izgovarjajmo: Kaj meni mar za druge ljudi? Kdor tako govori, konja tudi samemu sebi grob. Naša naloga je. širiti naše ideje, da dosežemo zmago mednarodnega bratstva. — Prvi nujni članski sestanek se bo vršil v nedeljo 4. m. arca namesto napovedanega voljnega shoda. Sestanek se bo vršil v drugi sobi gostilne g. Franca Vrabčiča v Rajhenburgu. — 7. februarja je umrl g. Anton Kunej, ki je bil več let načelnik tukajšnjega gasilnega društva. Bil je blag mož. N. p. v m.!

Sv. Peter pod Sv. gorami. Iz naših krajev pa res že dolgo niste ničesar slišali. Oglasiti se torej moramo vendarle in razjasniti dopis v »Kmetijskem listu« dne 16. februarja. Dobil sem »Kmetijski list« in čital: Našim nasprotnikom. Tam stoji, da so se samostojneži sami odločili za boj proti vsem. To je prav razumljivo, ker bi itak vsaka stranka propadla, ki bi šla z njimi. 18. marca bodo pogoreli samostojneži in demokrati na tistem ognju, ki so si ga sami zakurili v Belgradu. Piše tudi, da so oni edini nositelji kmetjske misli. Edini so res, ker so mislili napraviti samo dva razreda: velegruntarje in njih podložnike, ki bi jim nai skoro zastoni delali po 12—16 ur na dan. Pravijo, da so pri denarju najslabši. Pa je kljub temu njih list zelo poceni in konkurira vsem

drugim — odkod je torej tisti denar, s katerim ga vzdržujejo? Najslabši šele bodo, ne sicer pri denarju, pač pa pri volilcih, ker bodo 18. marca popolnoma poraženi. Kadar se barka potapja, bežijo podgane. — Pravijo, da bi se pogovorili o izvozni politiki in bankah. Saj vemo, da je tudi pri izvozu »politika« glavna reč, drugače Pucelj in drugi ne bi bili milijonarji. Banke rastejo kakor glive po dežju, dinar pada, ljudstvo pa strada. Ker že toliko izvažajo, naj tudi dinar popravijo, da bo več vreden kakor češka krona in se po vrednosti ne bo zmiraj bolj bližal vinarju. Pravijo, da ga njihova borbenost na levo in desno — po 18. marcu bo šla pa navzdol, pravimo mi. Dr. Korošcu očita, da je državo oškodoval, kar je res, naj pa pristavi tudi, za koliko so sami oškodovali ljudstvo. Bil sem na shodih, na katerih sta govorila gg. Sancin in Urek. Na nobenem ni bilo slišati lepe besede za malega kmeta in delavca, povsod pa, da delavec premalo dela in preveč zasluži, da je treba bič v roke vzeti in po delavcu. Samostojnež pa naj bi samo stal in bič v rokah držal. — Opazovalec.

IZ CELJSKE OKOLICE,

Dne 7. januarja je v Celju skušala zborovati novopečena lažirepublikanska stranka, kateri bi morali reči koritarska stranka, ali stranka backov, ki želijo Antona Novačana in Antona Mahna spraviti v visočino. Kako je nastala ta stranka? To stranko sta spekla Novačan in Mahen iz same jeze, ker ju ni hotela Samostojna kmetjska stranka za poslanca. Nekdanja huda samostojneža sta se začela kužati svoji stranki in sta skušala ustanoviti filialko srbske zemljoradniške stranke. Ko sta videla, da sta tu zavozila, sta začela nekdanja huda monarhista na republikanske strune brenkati, češ, to bo vleklo, in sta se na vso moč prilizovala delavcem, ne da bi zanje le troho dobrega storila. Za delavcenjima tako ni, le za njihove glasove. Ljudje si mislijo, da je Anton Mahen bogve kako velik kmet, ali kakor smo zvedeli od zanesljive strani iz Trnovelj, je bolj mali kmet, ki živi v slabih gmotnih razmerah in nikakor ni tako mogočen, kakor bi sodili po njegovi tolsti oglati glavi in po njegovem debelem vratu ter njegovem kriščečem piskanju, popolnoma mrtvem glasu. Tudi ni posebno bistroumen; če mu staviš količkaj umetno vprašanje, ti že ne bo vedel odgovoriti, in ker odgovora ne bo vedel, te bo začel silno zmerjati kjerkoli, da bo s tem svojo nevednost zakril.

O Mahnetovi ljubezni do delavcev bomo navedli samo par slučajev, ker vseh zavoljo preobširnosti ne moremo navesti. Leta 1920., ko je nastala železničarska stavka in je bil duhovnik Korošec sveti železniški minister, tisti, ki nas je brez naše volje leta 1918. meščanskemu centralizmu prepustil in ki sedaj ljudi nadebelo farba, da se bori s svojo stranko vred za avtonomijo Slovenije, ko je bilo pod klerikalno deželno vlado v Ljubljani 14 delavcev ustreljenih, tedaj se je nekdo iz Drnovelj izjavil, da je pripravljen dati ves potreben les za vislice, na katere bi naj vse delavce pobesili. Ali veš, Mahen, kdo je les obljubil in zakaj? Za delavsko smrt! Iz same ljubezni do delavcev, kaj? Ali veš, Mahen, kdo je bil tisti, ki je hotel nedolžne delavce v cinkarno denuncirati, kaj? Ali veš, Mahen, kdo je učitelja iz Ljubecne denunciral samo zato, ker je simpatiziral z delavci? Li nisi bi tisti, kaj? Odgovoril!! Ali veš ti, Mahen, kdo

je pomagal klerikalcem pri županiških volitvah v Škofljavi do zmage proti delavcem in naprednim kmetom? To je storil tisti Anton Mahen iz samega zagrizenega sovraštva proti tistim delavcem, katerim se danes priljubljuje, da bi bili njegova »Stimmvieh«, da bi ga spravili do korita: to je tisti Anton Mahen, na čigar pritisk je onemogli župan odslavljal iz službe bivšega splošno priljubljenega občinskega slugo Lešnika, ki ni drugega zakrivil, kakor da se je odločno potegnil za nedolžno preganjanega učitelja, in ki je bil edini odločen in neustrašen zagovornik delavcev in malih kmetov v občinskem uradu in drugod, in ga še dandanes mnogi izmed njih imajo v hvaležnem spominu, kajti takega slugo, kakor je bil Lešnik, ne bo občina Škofljava kmalu imela, to je splošno nenje. Čeravno le občinski sluga, je marsikomu pomagal iz zadrege in stiske na ta ali drugi način, ne glede na strankarsko pripadnost. Sedaj pa ravno po Mahnovi krivdi nima najmočnejša stranka v občini, stranka združenih kmetov in delavcev, nobenega zastopnika v občinskem uradu, in vse to je storil Anton Mahen, ki je dandanes tako predrzen, da si upa delavcem celo lagati, da žujimi drži. To pa je tisti Anton Mahen, ki je, kakor smo posneli iz neke lanske številke »Napreja«, iz same ljubezni do delavcev odjedel kruh trnoveljskemu cestariu, ki se je trinajst let mučil na cesti. To je tisti Mahen, ki se je vedno družil s klerikalci, kadar je šlo proti stranki združenih naprednih kmetov in delavcev. To je tisti Mahen, ki je ubil svoj slabo narejeni lonec. Samostojno kmetijsko stranko, na velikansko veselje klerikalcev, ki bi jej drugače ne bili kos. On je s tem storil klerikalcem večjo dobroto, nego Anton Korošec sam, ki nas je iz same ljubezni spravil pod centralistični velesrbski jarem, in se danes njegova stranka drzne nam nesrečnikom metati pesek v oči, da se bori za avtonomijo Slovenije, dočim jo je leta 1918. sama zapravila. Najsibo katerakoli stranka, če se v njej nahaja Anton Mahen, tista stranka vselej skrahira, kajti Anton Mahen nikdar ne vleče, pač pa odbija, saj politike sploh ne razume, čeravno se dela političnega velikana.

Že vnaprej slovesno proglašamo, da tisti kmet in delavec, ki bi volil Mahnuovo in Novačanovo lažirepublikansko stranko, tisti kmet in delavec bo storil samomor na sebi, na svojih otrokih in otrok otročih. Slovenski kmetje in delavci še ne poznate Antona Mahna tako dobro kakor mi! Sodrugi, da te to številko »Ljudskega glasu« še drugim brati, da bodo ljudje spoznali, kakšen je Anton Mahen in njegovo posili-republikanstvo in zakaj je postal posili-republikanec. Ja, ja, korita vama dišijo. Novačan in Mahen niso pa doma pri nas! Seveda bo Novačan na vso moč pral v Mahnovem lajzbžurnalu »Republikancu« Mahna in sebe ter obeh republikanstvo, ali ljudje božji, kdor ima še količkal možganov v svoji glavi, ne pustite se debelo farbat od obeh. Pregovor pravi, da zamorca ne opere nobena žajfa. Drugikrat še več iz življenja naših posili-republikancev, da jih boste spoznali.

Iz mariborske okolice. Kapitalisti postajajo vsak dan drznejši. Med mnogimi drugimi se odlikuje zlasti fabrikant gosp. Kranjc v Framu. V gostilni g. Poharja se je ta gospod vpričo gostov izrazil takole: »Jaz delavstvu ne priznam volilne pravice. Zakaj naj bi taka svojat volila, in koga? Delajo naj, hudiči »vajncrski«! Pri meni je delavec — ničla! Mi štirje smo,

ki držimo Fram (?) pokoncu.« Pri tem je imenoval še tri druge, njemu enake. Škoda da tak mož, ki razpolaga z milijonskimi dotami za svoje otroke, nima širšega obzora. Svoim znancem se hvali, da mu že odpadki popolnoma krijejo pridelovalne stroške. Iz zanesljivega vira vemo, da vsi stroški, torej bučnice, izdelovanje olja, transporti n davek ne presegajo vsote 50 K pri litru. Olje pa prodajajo po 130 do 140 K, torej samo z »neznatnim« dobičkom 80—90 K pri litru. Ker imamo kar štiri take obrate, med temi celo dva v velikem obsegu, bo pač razumljivo, da igrajo Framčani na oljnim trgu v Sloveniji precejšnjo vlogo. Zares, ne samo Fram, temveč celo pokrajino pomagajo držati, pa ne pokoncu, temveč v krempilih neupravičene draginje. Pa še prav izdatno. — Delavci, trpni! Socializem se trudi na vso moč, da nam take in podobne slučaje odkrije, pojasni, dokaže in odpravi. Še ne verjamemo. Ali bomo sedaj verjeli, ko smo slišali žalitve in pasje ponizevanje iz ust človeka, ki je z našimi žulji postal to, za kar se izdaja? To je le en sam primer mišljenja in hotenja vladajočega razreda — buržoazije. Tako zupanje v moč zlatega teleta imajo ti ljudje, da jih ljudska nevolja prav nič ne vznemirja. In ta njihova brezskrbnost je celo upravičena! Dokler bomo namreč delavci nezavedni in za vse javno delovanje brezbržni, tako dolgo se našim izkoriščevalcem ni bati ničesar. Ne pričakujemo, da nas bodo sami povabili k polni mizi! — Priključimo se gibanju vsega proletariata, obnovimo kraljeve organizacije kmetijsko delavske zveze! Če ni po naši krivdi zaspala, naj tudi radi naše zanikrnosti ne spi naprej. Ne bilo bi častno za nas, ki živimo sredi evropske kulture, če ne bi razumeli nad vse važnega pomena delavskih organizacij. Naj služi ta opomin v vzpodbudo za resno delo — posebno bivšim sodrugom! — Še nekaj! Pri vzklicu rekrutov opazamo občutne nedostatke. Dočim dobe nekateri redne pozivnice, obveščajo druge kar ustmeno, bodisi po žubanu ali kaki tretji osebi. Tako se je zgodilo, da je fant iz sosedne občine na ustmeno obvestilo odrinil v službovanje. Pri regimentu pa so ga poslali domov, češ, da ga še ne potrebujejo in pripomnili: »Kakšnega župana pa imate, da ne pozna navodil.« — Za slovo še to: Postopajo gotovih ljudi v Ljubljani in Mariboru se nam stadi. Vse to si bomo zapomnili! Pika.

Iz Velenja. (Enotni fronti v preudar.) V »Zarji« št. 8. od 24. februarja čitamo, da kandidira za okraj Kranj gospod Ivan Tokan katerega imamo velenjski rudar, dobro v spominu. — Dne 18., 20. in 21. se je vršila tukaj komisijska razprava zaradi delavca Andreja Martinška, ki je bil 10. februarja 1922 po nedolžnem odpuščen iz službe. Navzoč je bil pri obravnavi tudi gospod Ivan Tokan. Obljubil je, da pošlje takoj, ko pride v Ljubljano, Martinšku prepis aktov, katerih pa še danes ni tukaj. Radi tega smatramo, da je dobil od neke višje strani migljaj, naj celo stvar pusti zaspiti. V aktih je bilo dokazano, da je bil Martinšek popolnoma po nedolžnem odpuščen iz službe. To vedo tudi vsi gospodje na vodilnih mestih. Da je bil delavec Martinšek odpuščen iz službe, je precej kriv tudi sodrug Čobal. Ko so mu delavski zaupniki na neki seji dokazovali nekatere nedostatke pri tukajšnji rudniški unravi, se je izjavil, da se ne da nič narediti, če ne dobi dokazov. Dokazi pa spijo spanje pravičnega od ju-

lita lanskega leta. Kolikor nas je poštenih delavcev vemo prav dobro, da če bi se naši nadsodrugi hoteli pobrigati, bi bil tudi delavec Martinšek že davno v službi. Par dni po tisti komisiji se je vršil shod. Govoril je gospod Ivan Tokan. Strašno je kritiziral korupcio, ki se godi tukaj. Bil je tudi strašno hud na klerikalce. Rekel je: Če bi ljudstvo vedelo, kakšno dvorezno politiko uganjajo klerikalci v Belgradu, da bi sploh nihče več ne čital klerikalnih listov. — Čez par tednov potem ga vidim v bratskem objemu s klerikalci v ljubljanskem občinskem svetu! Živela enotna fronta delovnega ljudstva! Ali še ne vidite tisti, ki ste poštenih misli, kam ste zašli?

Radeče pri Zidanem mostu. V nedeljo smo imeli pri nas občinske volitve. Kakor smo že poročali, je bila naša lista KDZ od okrajnega glavarstva v Krškem zavrnjena ker je bila eno uro prepozno vložena, čeprav je bil razglas volitev 36 ur pozneje nabit in pri cerkvi teden dni pozneje objavljen. Ostali sta samo dve listi: prva je bila KLS, druga je bila kompromisna vseh barv, to je: SKS, NSS, JDS in bivših komunistov. Ker KDZ ni imel iste, so zaupniki sklenili, da pustijo proste roke volilcem, naj volijo vsak po svojem prpričanju. Kakor je bilo že na shodu 11. t. m. razvidno, da se ljudstvo že zaveda, tako je bil tudi izid volitev. Od 625 volilcev je volilo samo 293 in je dobila KLS 225 glasov in 19 mandatov, kompromisna lista pa 68 glasov in 6 mandatov. 332 volilcev pa sploh ni glasovalo, to je dokaz, da je ljudstvo zavedno in ogorčeno, ker je okrajno glavarstvo njegovo listo zavrnilo. Ljudstvo je sedaj tembolj prepričano, da ni zanj nobene druge poti, da doseže svoje pravice, kakor v močni združeni organizaciji. Zato bosta pri prihodnjih volitvah šla skupno v boj delavec in kmet proti združenim kapitalistom, da dosežeta svoje pravice. Ker je pa ljudstvo toliko zavedno, pa ni nekemu gospodu uradniku v pokoiu prav, ki je kandidiral na SGL listi in se je od same jeze izrazil, da so naši ljudje svinje, ker niso volili. Torej ljudstvo zapomni si dobro gospode, ki rabi takšne izraze, in da se bode takšni gospodje še bolj jezili, pristopite vsi v svojo kmetijsko delavsko zvezo. V organizaciji je moč, v moči je zmaga. Na delo torej! Ne odlašajte!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Zvonimir Bernot
(v imenu pokr. odb. SSJ).

Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Želim premeniti službo

oskrbnika

na kako graščino ali večje posestvo, najrajši sprejemem mesto vinogradnika, ali gozdarja. Imam dolgoletno prakso v vseh strokah (vinarstvu, trtoresji, gozdarstvu i. dr.). Sem oženjen (družina treh članov). Naslov v upravi »Napreja«.

PERILO

za dame, gospode in otroke

po zmernih cenah pri

A. ŠINKOVIC nasl'

K. SOSS,

Ljubljana, Mestni trg 19.

Kdor pomaga organizirati proletarijat, si pridobiva večje zasluge kakor tisti, ki ga hujska. Socializem predpostavlja znanje in razumevanje. Iz samega srca se ne zajema. Študirati ga je treba, in kdor tega ne stori, nima pravice govoriti v njegovem imenu.

Delavci! kupujte čevlje samo z znamko »Peko« domačih tovarov **Peter Kozina & Ko., Tržič**, ki so najboljši in najcenejši. Glavna zaloda na drobno in debelo. **Ljubljana, Breg 20.**

Zahvala.

V dnevih neizmerne tuge in bolesi ob smrti našega predragega soproga, odnosno očeta, tasta in brata, gospoda

dra. Ivana Tavčarja

je nam bilo vsestransko izraženo iskreno sočutje prava uteha, ki nam je hladila in lajšala srčno boleost.

Nemogoče je nam, da bi se mogli posebej zahvaliti vsakemu posamezniku, zato izrekamo tem potom svojo najpristrčnejšo zahvalo vsem, ki so nas tešili v najtežjih trenutkih ter nam izražali svoje toplo sočutje, vsem onim, ki so z osebno udeležbo pri pogrebu dali izraza svojim srčnim čutilom, zlasti pa zastopniku Nj. Vel. Kralja, zastopnikom tujih držav, predstaviteljem centralne in pokrajinske vlade, predstavnikom mestne občine ljubljanske in drugih slovenskih občin, vsem zastopnikom vojaških in civilnih oblastij, vsem govornikom, darovalcem številnih vencev in cvetja, Sokolstvu, pevskim in drugim društvom ter vsem ostalim korporacijam in sploh vsem, ki so se udeležili pogrebnih svečanosti v Ljubljani, Škofjiloki in na Visokem, da izkažejo s tem zadnjo čast blagemu pokojniku.

V Ljubljani, 27. svečana 1923.

Rodblni dr. Tavčarjeva - Arkova.

1000 frankov mesečno

zaslužijo lahko ženske in moški vsakega stanu s sodelovanjem pri neki

holandski tvrdki.

Zahtevajte vzorce in brušure proti poslanim 10 Din v bankovcih pri: **E. Bock, Wien, VI.** Gumpendorferstraße Nr. 109/14.

Najboljša sladna kava je

ŽIKA

Sladkor je drag, mleko je drago, najdražje pa je zdravje!

Zahtevajte ŽIKO povsod!

+ Žene +

pomirite se, če vam mesečni red zastaja ali izostaja. Pomorem vam, zaščitim vaše zdravje in vam prinesem novega veselja do življenja. Uradno ocenjeno in za dobro spoznano. Obrnite se takoj na naslov:

K. Fesq

Hamburg B. 156,

Papenstraße 95.

NAKUPOVALNA ZADRUGA

r. z. z. o. z.

V LJUBLJANI, Dunajska cesta 33 („BALKAN“)

UVOZ

Deželni pridelki, žito, mlevski izdelki vseh vrst. — Kolonijalno špecerijsko blago, spirituose, mast, slanina, mesni izdelki.

ZOŠT

Telefon 366. Brzjavni naslov: Nakupovalna Ljubljana. Čekovni račun št. 10.473.

Naiboljše peči sedanosti so emailirane LUC-ove peči.

Glavna zaloga, prodaja in zastopstvo za Slovenijo in južne kraje pri

F. P. Vidic & Komp.,

trgovina stavbnega materiala

Prežernova ulica **LJUBLJANA** Prežernova ulica

Kons. društvo za Slovenijo Ljubljana.

Poštni predal št. 13.
Telefon inter. št. 178.

Pošt. ček. rač. št. 10.532.
Brzj. nasl. „Kodes“ Ljubljana.

Hranilni oddelek

naznanja, da je s **1. novembrom 1922**

zvišal obresti in sicer

za navadne hranilne vloge na **6%**

za vloge proti četrletni odpovedi . . na **6½%**

za vloge proti polletni odpovedi . . na **7%**

Hranilne vloge sprejemajo in izplačujejo vse prodajalne naše zadruse!
Vlagajte vse svoje prihranke v lastno hranilnico!